

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Metody diagnozowania problemów psychosomatycznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of diagnosing psychosomatic problems
Kierunek studiów	Interdyscyplinarne Studia nad Małżeństwem i Rodziną
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Ogólnoakademicki
Dyscyplina	Kierunek interdyscyplinarny
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Agnieszka Kulik, prof. KUL
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
warsztaty	30	2	4

Wymagania wstępne	Znajomość podstaw psychologii zdrowia, psychologii klinicznej, psychologii osobowości, psychologii rozwojowej i psychologii emocji Zainteresowanie paradygmatem holistycznym w zagadnieniach zdrowia/choroby Strój godny, dostosowany do miejsca i okoliczności oraz umiejętność odraczania zaspokajania potrzeb zw. z jedzeniem i żuciem gumi
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zrozumienie zjawiska psychosomatyki, jej uwarunkowań, mechanizmów, przebiegu procesów oraz ich roli dla zdrowia
Poznanie metod i narzędzi wykorzystywanych w procesie diagnostycznym problemów psychosomatycznych
Rozwój kompetencji psychologicznych wspierania pacjentów z objawami psychosomatycznymi i ich rodzin

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody diagnozowania problemów psychosomatycznych umożliwiające identyfikację trudności i zasobów rodzin w celu udzielenia adekwatnego wsparcia.	KS1_W1
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi stosować metody diagnozowania problemów psychosomatycznych oraz formułować wnioski służące planowaniu adekwatnego wsparcia.	KS1_U1

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do wykonywania swoich obowiązków zgodnie z zasadami etyki zawodowej i obowiązującymi przepisami prawa oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań.	K_K02
K_02	Absolwent jest gotów do aktywnego słuchania rozmówcy, w tym zdiagnozowania problemów, a także pracowania nad ich rozwiązaniem.	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy teoretyczne psychosomatyki – związek między psychiką a ciałem; modele i teorie wyjaśniające zaburzenia psychosomatyczne; mechanizmy powstawania objawów psychosomatycznych: mechanizmy autoimmunologiczne, mechanizmy funkcjonalne, mechanizmy nerwicowe, mechanizmy transgeneracyjne. 2. Zaburzenia psychosomatyczne – klasyfikacja i charakterystyka – problemy diagnostyczne i terapeutyczne. 3. Psychosomatyka w kontekście życia rodzinnego – stres rodzinny i jego konsekwencje dla zdrowia: oś SAM, oś HPA, allostatyczne przeciążenie, układ jelita-mózg; choroba jako zjawisko rodzinne. 4. Wywiad diagnostyczny w problemach psychosomatycznych – struktura wywiadu z osobą i rodziną; identyfikacja czynników ryzyka i wsparcia; narracja o objawach w procesie komunikacji, narracja jako sposób nabywania reprezentacji choroby psychosomatycznej w umyśle pacjenta, narracja jako proces diagnozowania 5. Obserwacja kliniczna i analiza zachowań zdrowotnych – style życia, rytmy biologiczne, reakcje stresowe, komunikacja symptomów w rodzinie. 6. Kwestionariusze i skale stosowane w diagnozie psychosomatycznej – narzędzia oceny objawów somatycznych (DCPR-R, KZZ, Skala Holmesa i Rahe, RQ, PHQ-15, SOMS, techniki projekcyjne) 7. Etyczne i praktyczne aspekty współpracy interdyscyplinarnej w diagnozie – rola specjalistów (lekarz, psycholog, doradca rodzinny), poufność, interpretacja i przekazywanie wyników.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Kolokwium pisemne	Sprawdzone kolokwium pisemne
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia warsztatowe	Praca pisemna	Sprawdzona praca pisemna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Karta refleksji	Sprawdzona karta refleksji
K_02	Metoda projektu	Prezentacja	Prezentacja multimedialna i karta oceny prezentacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Podstawą zaliczenia jest:

1. Wynik z kolokwium – test wyboru(20 tez i 1 z 3 pytań otwartych) – 40% oceny końcowej
2. Ocena pracy pisemnej – 50% oceny końcowej
3. Ocena prezentacji multimedialnej - 10% oceny końcowej

Niedostateczna - brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się <50% z łącznej punktacji

Dostateczna – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami >=50% z łącznej punktacji

Dostateczna plus – 1 punkt mniej niż ocena dobra

Dobra – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów >=75% łącznej punktacji

Dobra plus – 1 punkt mniej niż ocena bardzo dobra

Bardzo dobra – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty >=90% łącznej punktacji

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	50

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Creed F., Henningsen P, Fink P. (2011). Medically unexplained Symptoms, Somatisation and Bodily Distress. Cambridge University Press.
Harald F.J., Schneider W.,Stieglitz R-D. (2019). Kompendium psychiatrii, psychoterapii, medycyny psychosomatycznej. Warszawa: PZWL.
Łucka, I., Nowak, P. (2014). Włosy babci – trauma transgeneracyjna. Psychiatria i Psychologia Kliniczna, 14(2), 89-94.
Mausch K. (2003). Wprowadzenie do psychoneuroimmunologii. Wyd.Nauk USz.
Pędziwiatr H. (2006). Teoretyczne podstawy terapii w ujęciu psychosomatycznym. Wyd. UZ.
Schier K. (2005). Bez tchu i bez słowa. GWP.
Tylka J. (2000). Psychosomatyka. Warszawa: Wyd.UKSW.
Literatura uzupełniająca
Bowlby, J. (2016). Przywiązanie. PWN.
Kuberska-Kędzierska M. (2018). Ile ważą emocje? Galaktyka.
McDougall J. (2014). Teatry ciała. Psychoanalityczne podejście do chorób psychosomatycznych. Oficyna Ingenium.
O'Sullivan S. (2017). Wszystko jest w twojej głowie. Kraków: UJ.
Pospiszyl I. (2019). Syndrom Atlasa. O tych, którzy byli silni zbyt długo. PWN.
Sapolsky R.M. (2011). Dlaczego zebry nie mają wrzodów. Warszawa: PWN.
Schier K., Zalewska M. (2006). Krewni i znajomi Edypa. Wydawnictwo Naukowe Scholar.